Ügyszám: 2325/P/2009-3.

Tisztelt […] Úr!

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosához érkezett, és az Adatvédelmi Biztos Irodájához áttett panaszbeadványában azt kifogásolja, hogy a Szalka-Víz Kft. két munkatársa vízóra leolvasás címén fényképet kívánt készíteni vízórájáról.

Egy hasonló ügy kapcsán egy korábbi vizsgálat során azt a tájékoztatást adta a szolgáltató, hogy a későbbi feldolgozás során előforduló tévedések korrigálása, valamint az esetleges fogyasztói reklamációk kiküszöbölése a célja a képfelvételek készítésének. A Szalka-Víz Kft. munkatársai is hasonló okokból, a későbbi reklamációk elkerülése végett, valamint a pontosabb leolvasás érdekében készítenek fényképfelvételt, amely során kizárólag a vízórát fényképezik le.

Az üggyel kapcsolatban állásfoglalásom a következő:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 1. pontja szerint személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. E törvényi rendelkezés alapján egyértelműen megállapítható, hogy a közüzemi szolgáltatás igénybevételekor a pillanatnyi mérőóra-állás – ami a lakók vízfogyasztásának mennyiségét mutatja – személyes adatnak minősül.

Az Avtv. 2. § 9. pontja alapján a kép- és hangfelvétel rögzítése adatkezelésnek minősül.

A törvény 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény a víziközművekkel végzett közüzemi tevékenységről 13. §-ában a következőképpen rendelkezik:

„(1) A víziközművek működtetése során végzett vízellátás, szennyvízelvezetés, -elhelyezés és -tisztítás, valamint egyesített rendszer esetén a csapadékvíz-elvezetés közüzemi tevékenység. A víziközművek működtetőit a közüzemi tevékenység keretében az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés szolgáltatására szerződéskötési kötelezettség terheli.

(2) Az (1) bekezdésben említett közüzemi tevékenységre a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésre vonatkozó általános szabályait és a közüzemi szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A közüzemi tevékenységgel nyújtott szolgáltatásért díjat kell fizetni. A díjfizetés elmulasztása miatt a vízellátást a közüzem korlátozhatja - termelési célú vízfelhasználásnál szüneteltetheti - azonban a létfenntartási ivó- és közegészségügyi, katasztrófa-elhárítási vízigények kielégítéséhez szükséges vizet ebben az esetben is szolgáltatni kell.

(4) A közüzemi szolgáltatás minőségi követelményeit, a feleket szerződés alapján megillető alapvető jogokat és kötelezettségeket - ideértve a szerződéskötési kötelezettség korlátozásának feltételeit is - a Kormány rendeletben állapítja meg.”

Ez a kormányrendelet a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet, amelynek 3. §-a szól a közüzemi szerződés tartalmi elemeiről.

A szolgáltatásra, illetőleg a szolgáltató részére végzett víz és szennyvíz átadás-átvételre a fogyasztónak a szolgáltatóval, illetőleg az átadónak az átvevővel szerződést kell kötnie, amely tartalmazza többek között a szerződő felek és azonosító adatai körében a felek nevét, címét vagy jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén annak székhelyét, cégjegyzékszámát, továbbá természetes személy esetén a személyi adatok körében anyja nevét, születési helyét és idejét. Tartalmazza továbbá az ellenérték megállapításának, ezen belül a számlázásnak, a mérőeszköz leolvasásának és a számla kiegyenlítésnek a módját. /(1) bekezdés a) és e) pontjai/

A közüzemi tevékenységgel nyújtott szolgáltatásért tehát díjat kell fizetni. A fogyasztó köteles a mérőeszköz leolvasását és ellenőrzését a közüzemi szerződésben foglalt módon lehetővé tenni.

A Korm. rendelet értelmében a szolgáltatónak tehát joga van leolvasnia a mérőóraállást, és amennyiben a képfelvételen kizárólag a mérőóra látszik, joga van arról fényképfelvételt is készíteni, hiszen van felhatalmazása ezen személyes adat kezelésére.

Mindazonáltal a fogyasztónak joga van a mérőórát letakarni, így a felek kötelesek a mérők leolvasása érdekében egymással együttműködni. A szolgáltató köteles tájékoztatni a fogyasztót a leolvasás várható időpontjáról, valamint az adatkezeléssel összefüggő minden egyéb tényről, a fogyasztó pedig köteles a mérő leolvasását és ellenőrzését lehetővé tenni.

Mindazonáltal tájékoztatom a szolgáltatót, hogy a mérőeszköz leolvasásának a módját a közüzemi szerződésnek tartalmaznia kell.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdésekben forduljon az Adatvédelmi Biztos Irodájához továbbra is bizalommal.

Budapest, 2009. augusztus 7.

Üdvözlettel,

Dr. Jóri András